

Som Lola, la Lola de Nantes*

Joan Ferrer Miseroi

Lola

Tot hom me diu Lola, encara que el meu verdader nom sigui Cécile. Aquest malnom no me molesta gens ni mica perquè m'identifica immediatament, amb molta precisió, amb la festa i el plaer; però m'agradaria que m'hi afegissin que pertany a Nantes, crec que sense aquesta ciutat som difícilment identificable. En el món, i especialment en el món de l'espectacle, hi hagut moltes Lolas, però sols jo puc ésser la Lola de Nantes. He de reconèixer que dec la vida a Jacques Demy, dubt que cap altre cineasta hauria estat capaç de treure fins a tal punt la meva sensibilitat per poder-ne fer una obra d'art. La meua vida seria inconcebible fora de la nostra ciutat natal. En Jacques, a cada pel·lícula va fer protagonista una ciutat, però la de Nantes crec que és la més notòria; tant, que malgrat que la pel·lícula la titulà amb el meu nom, hi va haver moments que me vaig arribar a sentir gelosa de la meua pròpia ciutat. Per sort, vaig poder veure que sense Nantes no hi hauria pel·lícula, i que aquesta és la meua única raó d'existir; de cap manera me puc queixar, ni sentir-me gelosa.

Demy tenia pensat que *Lola* fos una comèdia musical en color; però les possibilitats financeres sols li permeteren fer una pel·lícula primerenca de la *nouvelle vague* en blanc i negre. Si la mancaça

del musical i del color va minvar l'expressivitat de Jacques, crec que no passà igual amb la meua. Així, vaig quedar més natural, tal com som; la mare fadrina, amant del seu fill, sincera amb ella mateixa i amb els altres, esperant el retorn del seu primer i únic amor. Tenc pocs matisos, però molt accentuats, molt atractius i singulars. Encara que la història de la pel·lícula sols dura tres dies, crec que l'espectador surt del cinema havent conegut tota la meua vida; sent com si encara existís. Aquesta és la gran virtut de Demy, i demostra que el temps és una mida il·lusòria, perquè en tres dies pot quedar reflectida tota una vida, fins i tot una vida eterna. Contràriament a altres personatges, d'altres pel·lícules, que malgrat que se conti tota la seva vida, des del naixement fins a la mateixa mort, surts amb la sensació que sols t'han mostrat dues hores, com si sol existís el que passa a la pantalla, com si tot el que no et conten fos inexistent. A mi, en canvi, l'espectador no me coneix sols pel que veu a la pantalla sinó pel que insinua. Possiblement aquesta sigui una característica de tots els personatges de les pel·lícules de Demy, però seria just reconèixer que jo me vaig adaptar molt bé a aquesta forma d'expressió, perquè som eminentment femenina i m'agrada molt més insinuar-me que no mostrar-me.

Malgrat que tota l'acció passa a Nantes, la meua ciutat, a estones, moltes estones, tenia la sensació que estava a un altre lloc, a una ciutat màgica. Això me demostrà el poder creatiu dels artistes. He de reconèixer que la Nantes de la pel·lícula no és la real, la que veiem els que vivim allà; a la vertadera no sembla que tot se combini de tal manera perquè passi tal com ha de passar. Sincerament, malgrat l'espectador surti coneixent tota la meua vida, tenc la sensació que vaig viure més aquells tres dies que tota la resta. I això sols té un nom, Jacques Demy. Per això ara puc veure Nantes, el Nantes real, la meua ciutat, com una ciutat màgica, on tot s'enllaça de tal manera que sembla una pel·lícula. Amb la pel·lícula, te vas adonant que el que realment passa no és que Nantes sigui màgica, sinó que ho és la vida. Per això crec que Demy les reflecteix tal com són, la vida i Nantes. Les pel·lícules en què la vida no sembli màgica pateixen una mancança fatal. Són irreals.

Estic segura que cap espectador podria endevinar el moment que més me commou de la pel·lícula. És quan li dic a Roland que m'hauria agradat ésser ballarina de l'Òpera, perquè ara me n'adono que no és cert. Si hagués estat ballarina a l'Òpera, en Demy no s'hauria fixat amb mi i no seria la protagonista de *Lola*; i això és el més gran que m'ha passat. No puc negar que a la pel·lícula hi ha molts de personatges. Personatges que es perden i es troben constantment, que, fins i tot, quan no es

troben passen uns vora els altres sense veure's. Tots estan, d'una o d'altra manera, interrelacionats; però l'espectador hauria d'admetre que, de tots ells, el més important som jo. Perquè en realitat tots se relacionen a través meu; per alguna raó en Jacques va titular la pel·lícula amb el meu nom. Ara bé, no puc ocultar que hi ha un personatge a qui li tenc una estima molt especial, en Roland. Me sap molt de greu no haver pogut estar-ne enamorada, perquè crec que era el més sensible de tots. Possiblement per això troba tantes dificultats per sobreviure i també per trobar el seu amor. Durant el rodatge, vaig sentir com algú deia, en veu baixa, a un altre, que en Roland era realment en Demy. He d'admetre que és molt possible que sigui així, perquè de tots els personatges que hi havia per allà, els dos que irradiaven més sensibilitat eren en Roland dins la pantalla i en Demy fora d'ella. Quan record la pel·lícula, no puc evitar posar-me a bramar, com una Magdalena, quan aquesta acaba. Jo me'n vaig amb el meu amor i el meu fill, mentre veig com en Roland, tot sol, amb la seva petita maleta, repleta amb el seu fracàs laboral i amorós, se'n va cap a Cherbourg. Crec que aquest pla, en Demy l'hauria d'haver evitat. Reflecteix exactament la realitat, tot el que jo sentia en aquell moment; però és massa fort, massa dur. És com la vida. ■

(*) Article publicat a *Temps Moderns*, número 103 (maig del 2004), i que, atès el cicle que dedicam a Demis, el tornam a publicar.

Lola